

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ
ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Кафедра тактико-спеціальної підготовки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНА ПІДГОТОВКА

Назва освітньо-професійної програми	Право (поліцейські)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Вид навчальної дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Рік навчання	перший – четвертий

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

протокол від 19.08.2024 № 15

СХВАЛЕНО

Вченою радою Навчально-наукового
інституту підготовки фахівців для
підрозділів превентивної діяльності
Національної поліції України
протокол від 14.08.2024 № 13

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Право (поліцейські)»

Василь БЕРЕЗНЯК

Розглянуто на засіданні кафедри тактико-спеціальної підготовки Навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України
протокол від 13.08.2024 № 25

Тактико-спеціальна підготовка. Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2024 рік. 29 с.

РОЗРОБНИК/РОЗРОБНИКИ:

1. Професор кафедри тактико-спеціальної підготовки Навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України, кандидат юридичних наук, доцент Поливанюк Василь Дмитрович.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Головний інспектор відділу службової підготовки управління професійного навчання Департаменту кадрового забезпечення Національної поліції України, кандидат юридичних наук, майор поліції Кудінов Антон Сергійович;

2. Начальник тренінгового центру ГУНП в Дніпропетровській області майор поліції Кушніренко Руслан Олегович.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	10	–
Загальна кількість годин	300	–
Рік підготовки	1-4	–
Семестр	1-7	–
Лекції	10	–
Семінарські	–	–
Практичні	260	–
Самостійна робота	30	–
Індивідуальні завдання (курсова робота)	–	–
Підсумковий семестровий контроль	1-7 – залік	–

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма вивчення навчальної дисципліни складена відповідно до освітньо-професійної програми за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавра в галузі знань 81 «Право» за спеціальністю 081 «Право» кваліфікація бакалавр право.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Тактико-спеціальна підготовка» є забезпечення підготовки фахівців Національної поліції з високим рівнем всебічної тактичної підготовленості, здатних ефективно, з максимальною безпекою для власного життя і здоров'я, здійснювати силове затримання правопорушника у випадках, коли той чинять фізичний опір та у інших випадках, коли виникають правові підстави для негайного припинення правопорушення із застосуванням поліцейського примусу, а також стійко переносити розумові, нервово-психічні та фізичні навантаження без зниження професійної працездатності.

Очікувані результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, здобувачі вищої освіти повинні знати:

1) основні складові вербального самозахисту поліцейського; особливості процесів комунікації та активного слухання; правила зорового контакту, спостереження.

2) сутність тактичних принципів, обов'язки поліцейських, які їх реалізують; правові підстави застосування поверхневої перевірки (огляду) та заходи безпеки.

3) порядок, тактику дій, службові обов'язки та заходи особистої безпеки поліцейського під час патрулювання; алгоритми дій поліцейського в разі отримання інформації чи безпосереднього виявлення ознак правопорушення.

4) види вибухів; вибухові речовини; фактори вибуху та захист від них; заходи безпеки; типові місця закладання вибухових пристроїв.

5) проводити зовнішній та внутрішній огляд будівлі під час затримання озброєних та інших суспільно-небезпечних осіб.

б) підстави для зупинення транспортного засобу; способи зупинення транспортного засобу; підстави та правила переслідування транспортного засобу з високим рівнем ризику; заходи особистої безпеки працівників поліції під час зупинення транспортного засобу з високим рівнем ризику.

7) правові підстави, умови, межі та порядок застосування поліцейських заходів примусу; техніку застосування фізичної сили, спеціальних засобів, вогнепальної зброї; заходи особистої безпеки під час поводження та застосування (використання) поліцейських заходів примусу; алгоритми застосування поліцейських заходів примусу в ситуаціях різних ступенів ризику.

8) алгоритм евакуації особи (поліцейського) в пішому порядку та на автотранспорті; способи прикриття під час руху, способи перенесення особи в ситуаціях із різними видами травм (поранень) і ситуаціях евакуації;

вміти:

1) застосовувати отримані знання в практичній діяльності.

2) реалізовувати тактичні принципи в ситуаціях різних ступенів ризику; уміти оцінювати ризики на місці події та під час зупинення осіб, які рухаються пішим порядком чи на транспортному засобі; проводити поверхневу перевірку з дотриманням заходів безпеки.

3) здійснювати патрулювання та застосовувати поліцейські заходи.

4) визначати ознаки закладеного вибухового пристрою; уживати заходів з попередження та локалізації вибухів.

5) особливості організації і тактики дій у складі невеликих підрозділів під час зовнішнього та внутрішнього огляду будівлі; заходи безпеки під час проведення зовнішнього та внутрішнього огляду будівлі.

б) оцінювати ризики зупинення транспортного засобу; здійснювати перевірку транспортного засобу.

7) застосовувати фізичну силу, спеціальні засоби, вогнепальну зброю в ситуаціях різних ступенів ризику; дотримуватися заходів особистої безпеки під час поводження та застосування (використання) поліцейських заходів примусу; використовувати алгоритми застосування поліцейських заходів примусу в ситуаціях різних ступенів ризику.

8) здійснювати заходи щодо евакуації особи (поліцейського).

9) оцінювати ризики вчинення правопорушень під час масових заходів; правильно реагувати на правопорушення, що вчиняються під час їх проведення;

забезпечувати охорону публічного порядку та безпеку під час особливих умов діяльності поліції.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК9 – Здатність працювати в команді.

Спеціальні компетентності:

СК7 – Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8 – Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК11 – Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12 – Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК13 – Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

Пререквізити: здобувачі вищої освіти вивчають дисципліну «Тактико-спеціальна підготовка» одночасно з дисциплінами «Вогнева підготовка», «Спеціальна фізична підготовка», має тісні структурно-логічні зв’язки з «Адміністративним правом» тощо..

Постреквізити: система тактико-спеціальної підготовки, побудована на поєднанні структурних елементів (тактики професійної діяльності, спеціальної тактики, цивільного захисту, військової топографії) дозволяє досконало вивчити питання управління, всебічного забезпечення дій особового складу в типових та екстремальних ситуаціях, що використовується в подальшій службово-бойовій діяльності поліцейського.

Програмні результати навчання:

ПРН 5 – Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 11 – Мати базові навички риторики.

ПРН 12 – Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН 17 – Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. Модель та принципи застосування поліцейських заходів.

Модель застосування сили. Тактичні принципи

Модель застосування сили (МЗС). Рівні опору, види поліцейських заходів. Сім тактичних принципів. Принцип „4 С”. Оцінка ризиків.

ТЕМА 2. Тактика комунікації поліцейського

Вербальна самооборона. Позитивний контакт, активне слухання, взаємодія з “проблемними людьми”. Реагування на вербальні образи, розмовний етикет. Вміння контролювати ситуацію без ескалації конфлікту. Досягнення максимальної ефективності з мінімальним ризиком для поліцейського.

Тактична комунікація. Теорія тактичної комунікації. Розташування у просторі. Поза. Спостереження. Слухання. Реагування на суб’єкта. Постановка запитань. Реагування на поведінку.

Тактика комунікації з людьми, які мають психічні захворювання, психічні розлади. Тактика комунікації з особами з явними ознаками обмежених можливостей. Фактори та ознаки які впливають на вибір алгоритму спілкування.

ТЕМА 3. Контакт та прикриття

Тактика дій поліцейського, який здійснює контакт. Тактика дій поліцейського, який здійснює прикриття. Принцип „присутність сили”. Розміщення поліцейських відносно особи (групи осіб). Переміщення та взаємодія поліцейських під час контакту з особою (групою осіб).

ТЕМА 4. Основи тактики патрулювання

Підготовка до патрулювання (однострій патрульного, спорядження, зброя, спеціальні засоби та ін.). Координація дій під час патрулювання (з напарником, командирами, правила ведення радіозв’язку). Основні форми патрулювання. Реагування на повідомлення. Тактика та особливості проведення

патрулювання під час стабілізаційних заходів працівниками поліції на деокупованих територіях. Особливості організації зв'язку під час виконання оперативно-службових та службово-бойових завдань в умовах воєнного стану.

Обов'язки патрульного по прибуттю на місце події. Першочергові дії на місці події. Дії патрульного при виявленні правопорушника на місці вчинення події. Доставлення затриманого.

ТЕМА 5. Тактика дій поліцейського при співпраці з суб'єктом

Поверхнева перевірка та надягання кайданок у різних положеннях. Види поверхневої перевірки та особливості її проведення. Заходи особистої безпеки під час проведення поверхневої перевірки. Будова та призначення кайданок. Техніка діставання кайданок, їх хват. Способи та техніки надавання кайданок. Заходи особистої безпеки під час надягання кайданок. Тактика використання інших засобів обмеження рухомості.

Підготовка до зупинки транспортного засобу (підстави зупинки). Дії поліцейського під час зупинки транспортного засобу. Дії поліцейського після зупинки транспортного засобу. Заходи особистої безпеки.

Складові готовності до зовнішнього та внутрішнього огляду будівлі. Тактика пересування малих груп. Підхід до та пересування біля будівель. Огляд вікон, дверей та інших отворів. Вхід до будівлі. Відпрацювання кутів та отворів.

ТЕМА 6. Тактика дій поліцейського при пасивному, активному та агресивному опорі правопорушника згідно моделі застосування сили

Тактика застосування фізичної сили та спеціальних прийомів боротьби (рукопашного бою). Заходи особистої безпеки під час застосування фізичної сили та спеціальних прийомів боротьби (рукопашного бою).

Тактика застосування спеціальних засобів. Призначення та види засобів сльозогінної та дратівливої дії. Застосування засобів сльозогінної та дратівливої дії і подальше затримання правопорушника. Діставання гумового/пластикового кийка із поясної системи. Положення гумового/пластикового кийка та способи нанесення ударів, подальше затримання правопорушника.

Гарантії особистої безпеки озброєного працівника поліції. Умови та межі застосування вогнепальної зброї. Демонстрація вогнепальної зброї. Тактичні основи самозахисту при спробах заволодіти вогнепальною зброєю з боку правопорушника.

Зупинення ТЗ в різних ситуаціях при пасивному, активному чи агресивному опорі правопорушника.

ТЕМА 7. Дії поліцейського під час масових заходів і за особливих умов діяльності поліції

Поняття, загальна характеристика та види масових заходів; загальні вимоги щодо забезпечення публічного порядку та безпеки під час проведення масових заходів; поняття про особливі умови в діяльності поліції, їх загальна характеристика; загальні вимоги щодо забезпечення публічної безпеки і порядку.

ТЕМА 8. Тактика дій поліцейських у разі виявлення вибухонебезпечного предмета

Тактика дій поліцейського при виявленні вибухонебезпечних предметів (вулиця, приміщення, транспортний засіб). Алгоритм реагування на заяви та повідомлення про виявлення вибухонебезпечного предмета.

ТЕМА 9. Тактика дій поліцейського при загрозі життю та здоров'ю

Тактика дій під час зовнішнього та внутрішнього огляду будівлі. Блокування правопорушника. Відпрацювання кутів та отворів. Вхід до приміщення, огляд меблів. Вхід у коридор. Пересування по коридорах. Вхід на сходи. Пересування по сходах. «Активний стрілець». Затримання/знешкодження правопорушника. Тактика зовнішнього пошуку та внутрішнього огляду будівель під час проведення стабілізаційних заходів.

Зупинка ТЗ з високим рівнем ризику. Розташування поліцейських ТЗ після переслідування ТЗ правопорушника з високим рівнем ризику. Обов'язки основного, допоміжних і додаткових підрозділів. Затримання правопорушника або правопорушників. Огляд зупиненого ТЗ. Тактика дій поліцейських при виявленні небезпечних предметів в салоні зупиненого ТЗ. Тактика дій поліцейських при спробі водія та/або пасажирів застосувати небезпечні предмети. Тактика перевірки транспортних засобів різних видів на блокпосту.

ТЕМА 10. Тактика евакуації особи (поліцейського)

Тактика дій поліцейських у складі малої групи при евакуації постраждалої особи. Чинники, що враховуються під час порятунку. Піша евакуаційна група (обов'язки та алгоритм дій). Автомобільна евакуаційна група (обов'язки та алгоритм дій). Розташування транспортних засобів. Способи евакуації.

ТЕМА 11. Тактика дій поліцейського в різних ситуаціях службової діяльності. Моделювання ситуацій службової діяльності

Прийняття рішень щодо обрання відповідного поліцейського заходу залежно від правопорушення та особи правопорушника. Оцінка ризиків та загроз.

ТЕМА 12. Тактика дій поліцейського при зупинці транспортного засобу

Правові підстави для зупинки транспортного засобу. Фактори, які необхідно враховувати під час зупинки транспортних засобів. Підготовка до зупинки, координація дій з оперативним черговим. Способи зупинення транспортних засобів. Алгоритми дій поліцейських під час зупинки транспортних засобів (підготовка до наближення, наближення, розташування, встановлення контакту, забезпечення прикриття).

Тактика перевірки транспортних засобів різних видів на блокпосту. Заходи особистої безпеки під час зупинки транспортних засобів при низькому рівні загрози. Евакуація поліцейського/громадянина. Чинники, що враховуються під час порятунку.

ТЕМА 13. Реагування поліції на неправомірні дії, пов'язані з джерелами іонізуючого випромінювання під час їх використання, зберігання або транспортування.

Радіаційна небезпека для сил реагування. Досье об'єкта та об'єктовий план реагування. Тактика реагування поліцейськими на неправомірні дії, пов'язані з джерелами іонізуючого випромінювання під час їх використання, зберігання або транспортування.

ТЕМА 14. Основи топографії та орієнтування на місцевості.

Орієнтування на місцевості без мапи. Використання топографічних мап, планів і схем в діяльності поліції. Умовні позначки місцевих предметів на мапах. Рельєф місцевості. Орієнтування на місцевості з мапою. Орієнтири. Нанесення орієнтирів на мапу.

ТЕМА 15. Інженерна підготовка поліцейського для виконання службово-бойових завдань

Вибір місця для оборони, організація та використання укриттів. Військові укриття, їх властивості та експлуатація. Призначення та порядок застосування шанцевого інструмента; призначення, характеристики, основні елементи та

послідовність обладнання одиночного окопу; призначення, характеристики, основні елементи та послідовність улаштування польових житлових споруд.

ТЕМА 16. Особливості та тактика використання БпЛА працівниками Національної поліції України під час виконання службово-бойових завдань

Основи управління БпЛА. Програмне забезпечення. Обробка даних отриманих за допомогою БпЛА. Типи БпЛА. Сфери застосування БпЛА силами безпеки та оборони. Можливості використання БпЛА підрозділами Національної поліції на деокупованих територіях та під час вирішення службово-бойових завдань.

ТЕМА 17. Особливості організації радіозв'язку.

Загальна характеристика та принципи радіозв'язку. Правила радіообміну та способи організації радіозв'язку. Особливості військового радіозв'язку. Поняття радіоданих.

ТЕМА 18. Тактика діяльності поліцейських відповідно до Скандинавської моделі забезпечення правопорядку. Поліцейські операції

Правове регулювання діяльності Національної поліції щодо охорони публічного порядку. Завдання поліції щодо охорони публічного порядку. Тактика діяльності поліцейських під час забезпечення публічного порядку. Забезпечення особистої безпеки поліцейських під час забезпечення публічного порядку.

Поняття і види масових заходів та їх загальна характеристика. Особливості тактики дій поліцейських під час охорони публічного порядку при проведенні масових заходів. Тактика дії поліцейських у натовпі. Сили і засоби Національної поліції, що залучаються до охорони публічного порядку під час проведення масових заходів. Тактика виявлення та припинення групових порушень публічного порядку. Забезпечення особистої безпеки поліцейськими під час несення служби з охорони публічного порядку при проведенні масових заходів.

Поняття та види поліцейських операцій. Порядок проведення поліцейської операції. Забезпечення особистої безпеки поліцейських під час участі у поліцейських операціях.

ТЕМА 19. Тактичні засади застосування примусових поліцейських заходів

Правові підстави застосування фізичної сили та спеціальних прийомів боротьби (рукопашного бою) поліцейським. Порядок застосування фізичної сили та спеціальних прийомів боротьби (рукопашного бою) поліцейським. Тактичні засади застосування фізичної сили та спеціальних прийомів боротьби (рукопашного бою) поліцейським.

Правові підстави та порядок застосування спеціальних засобів поліцейським. Тактичні засади застосування спеціальних засобів поліцейським.

Правові підстави застосування вогнепальної зброї поліцейським. Порядок застосування вогнепальної зброї поліцейським. Тактичні засади застосування вогнепальної зброї поліцейським. Заходи безпеки при поводженні зі зброєю.

Забезпечення особистої безпеки під час застосування поліцейських заходів примусу.

ТЕМА 20. Загальні відомості про процедуру ідентифікації вибухонебезпечних предметів (ВНП).

Нормативно-правові документи, які регламентують порядок проведення ідентифікації ВНП. Порядок дій під час отримання повідомлення про виявлення підозрілого предмету. Порядок проведення нетехнічного обстеження територій імовірно забруднених ВНП. Загальні відомості про підрильники.

ТЕМА 21. Класифікація та тактико-технічні характеристики ВНП.

Класифікація, загальні відомості і тактико-технічні характеристики ручних гранат. Класифікація, загальні відомості і тактико-технічні характеристики наземних мін. Класифікація, загальні відомості і тактико-технічні характеристики авіаційних бомб. Класифікація, загальні відомості і тактико-технічні характеристики артилерійських снарядів та мінометних мін. Класифікація, загальні відомості і тактико-технічні характеристики некерованих ракет. Види боеприпасів до РСЗВ. Класифікація, загальні відомості і тактико-технічні характеристики гвинтівкових та вистрілювальних гранат. Класифікація, загальні відомості і тактико-технічні характеристики керованих ракет. Класифікація, загальні відомості і тактико-технічні характеристики касетних елементів. Загальні відомості, класифікація та основні елементи саморобних вибухових пристроїв.

ТЕМА 22. Поняття та принципи застосування тактичної медицини для поліцейських

Основні цілі ТССС. Принципи надання невідкладної допомоги пораненому згідно з рекомендаціями Комітету ТССС та відмінність від ТЕСС. Медичне спорядження. Допомога під вогнем (CUF) і тактична допомога (TFC).

«Зонування» надання невідкладної допомоги постраждалому (червона, жовта, зелена зона). Поняття «зона прямої загрози» («зона під вогнем», «червона зона») і тактика роботи по наданню невідкладної допомоги пораненому. Пріоритети надання допомоги в «червоній» зоні. Роль комунікації під час надання допомоги в тактичних умовах. Поняття зон «непрямої загрози» та «евакуації».

ТЕМА 23. Алгоритм MARCH

Ключові фактори впливу на надання допомоги на різній місцевості в бойовій та небойовій обстановці. Алгоритм проведення первинного огляду постраждалого. Безпечний доступ. Засоби індивідуального захисту при наданні невідкладної допомоги в зонах різного ступеню небезпеки.

ТЕМА 24. Тактика роботи малих груп на відкритій місцевості.

Тактика та особливості ідентифікації сил вторгнення. Способи і прийоми пересування особового складу у пішому порядку з використанням рельєфу місцевості та інфраструктури. Подолання перешкод. Основи загальновійськового бою. Дії поліцейського в умовах вогневого контакту.

ТЕМА 25. Тактика дій поліцейських під час виявлення правопорушень.

Загальний алгоритм реагування на повідомлення. Службові ситуації. Алгоритм дій поліцейського при перевірці документів. Алгоритм дій поліцейського під час виявлення фактів розпиття алкогольних напоїв в громадських місцях. Алгоритм дій поліцейського при виявленні фактів скоєння грабежу та розбою. Алгоритм дій поліцейського при виявленні тіла без ознак життя.

ТЕМА 26. Моделювання ситуацій при застосуванні заходів поліцейського примусу.

У межах професійної компетенції: здійснювати превентивну та профілактичну діяльність, спрямовану на запобігання вчиненню правопорушень, в тому числі корупційних; реалізовувати принципи партнерства та недискримінації в роботі з населенням; використовувати технічні прилади,

технічні засоби, інформаційно-пошукові системи та бази даних; діяти в рамках професійної етики; застосовувати комунікаційні засоби та методи саморегуляції психоемоційних станів; виявляти причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходів для їх усунення; вживати заходів з метою виявлення кримінальних, адміністративних правопорушень; припиняти виявлені кримінальні та адміністративні правопорушення; вживати заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального, адміністративного правопорушення; здійснювати своєчасне реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події; вживати заходів для забезпечення публічної безпеки і порядку в публічних місцях; регулювати дорожній рух та здійснювати контроль за дотриманням Правил дорожнього руху, його учасниками та за правомірністю експлуатації транспортних засобів на вулично-дорожній мережі; вживати всіх можливих заходів для надання невідкладної допомоги; вживати заходів для запобігання та припинення домашнього насильства; застосовувати поліцейські заходи.

4. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема 1. Модель та принципи застосування поліцейських заходів. Модель застосування сили. Тактичні принципи	1. Поняття та види поліцейських заходів 2. Модель застосування сили 3. Тактичні принципи	4
Тема № 7. Дії поліцейського під час масових заходів і за особливих умов діяльності поліції	1. Дії поліцейського під час масових заходів 2. Дії поліцейського за особливих умов	2
Тема № 9. Тактика дій поліцейського при загрозі життю та здоров'ю	1. Тактика дій поліцейського при загрозі життю та здоров'ю під час зупинення транспортних засобів (зупинення транспортних засобів для перевірки з високим ступенем ризику). 2. Тактика дій поліцейського при загрозі життю та здоров'ю під час внутрішнього огляду приміщень.	4

Теми практичних занять

Назва теми практичного заняття	Кількість годин
Тема № 2. Тактика комунікації поліцейського	2
Тема № 3. Контакт та прикриття	2
Тема № 4. Основи тактики патрулювання	4
Тема № 5. Тактика дій поліцейського при співпраці з суб'єктом	16
Тема № 6. Тактика дій поліцейського при пасивному, активному та агресивному опорі правопорушника згідно моделі застосування сили	12
Разом за 1 семестр	36
Тема № 6. Тактика дій поліцейського при пасивному, активному та агресивному опорі правопорушника згідно моделі застосування сили	6
Тема № 8. Тактика дій поліцейських у разі виявлення вибухонебезпечного предмета	2
Тема № 9. Тактика дій поліцейського при загрозі життю та здоров'ю	32
Тема № 10. Тактика евакуації особи (поліцейського)	2
Тема № 11. Тактика дій поліцейського в різних ситуаціях службової діяльності. Моделювання ситуацій службової діяльності	2
Разом за 2 семестр	44
Тема № 12. Тактика дій поліцейського при зупинці транспортного засобу	30
Тема № 13. Реагування поліції на неправомірні дії, пов'язані з джерелами іонізуючого випромінювання під час їх використання, зберігання або транспортування.	10
Разом за 3 семестр	40
Тема № 14. Основи топографії та орієнтування на місцевості	4
Тема № 15. Інженерна підготовка поліцейського для виконання службово-бойових завдань	4
Тема № 16. Особливості та тактика використання БпЛА працівниками Національної поліції України під час виконання службово-бойових завдань	6
Тема № 17. Особливості організації радіозв'язку.	4
Тема № 18. Тактика діяльності поліцейських відповідно до Скандинавської моделі забезпечення правопорядку. Поліцейські операції	10
Тема № 19. Тактичні засади застосування примусових поліцейських заходів	12
Разом за 4 семестр	40
Тема № 20. Загальні відомості про процедуру ідентифікації вибухонебезпечних предметів (ВНП).	4
Тема № 21. Класифікація та тактико-технічні характеристики ВНП.	36
Разом за 5 семестр	40
Тема № 22. Поняття та принципи застосування тактичної медицини для поліцейських	2
Тема № 23. Алгоритм MARCH	18
Тема № 24. Тактика роботи малих груп на відкритій місцевості	10
Тема № 25. Тактика дії поліцейських під час виявлення правопорушень	10
Разом за 6 семестр	40

Тема № 26. Моделювання ситуацій при застосуванні заходів поліцейського примусу	20
Разом за 7 семестр	20
РАЗОМ	260

Теми для самостійної роботи

Назва теми самостійної роботи	Кількість годин
Тема № 13. Реагування поліції на неправомірні дії, пов'язані з джерелами іонізуючого випромінювання під час їх використання, зберігання або транспортування.	5
Разом за 3 семестр	5
Тема № 15. Інженерна підготовка поліцейського для виконання службово-бойових завдань	5
Разом за 4 семестр	5
Тема № 20. Загальні відомості про процедуру ідентифікації вибухонебезпечних предметів (ВНП).	5
Разом за 5 семестр	5
Тема № 22. Поняття та принципи застосування тактичної медицини для поліцейських	3
Тема № 24. Тактика роботи малих груп на відкритій місцевості	1
Тема № 25. Тактика дії поліцейських під час виявлення правопорушень	1
Разом за 6 семестр	5
Тема № 26. Моделювання ситуацій при застосуванні заходів поліцейського примусу	10
Разом за 7 семестр	10
РАЗОМ	30

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

I. Теоретична частина.

1. Розкрийте питання правових підстав застосування поліцейського заходу – перевірка документів.
2. Розкрийте питання правових підстав застосування поліцейського заходу – поверхнева перевірка.
3. Розкрийте питання правових підстав застосування поліцейського заходу – опитування особи.
4. Розкрийте питання правових підстав застосування поліцейського заходу – зупинення транспортного засобу.
5. Дайте визначення поліцейського заходу та розкрийте питання щодо вимог

їх застосування.

6. Розкрийте питання загальних вимог до застосування примусових поліцейських заходів.

7. Розкрийте питання правових підстав до застосування поліцейськими примусового поліцейського заходу – фізичної сили.

8. Розкрийте питання правових підстав до застосування поліцейськими примусового поліцейського заходу – спеціальних засобів (кайданки).

9. Розкрийте питання правових підстав до застосування поліцейськими спеціальних засобів (гумовий чи пластиковий кийок).

10. Розкрийте питання правових підстав до застосування поліцейськими спеціального засобу спорядженого речовиною сльозогінної чи дратівливої дії.

11. Розкрийте питання правових підстав застосування поліцейськими вогнепальної зброї з попередженням.

12. Розкрийте питання правових підстави застосування поліцейськими вогнепальної зброї без попередження.

13. Розкрийте питання тактичних особливостей комунікації поліцейського.

14. Розкрийте питання тактичної концепції "контакт та прикриття".

15. Розкрийте питання особливостей тактики дій поліцейських у невеликих підрозділах.

16. Алгоритм та тактика дій працівників поліції у разі виявлення крадіжки майна.

17. Алгоритм та тактичні особливості дій працівників поліції при виявленні тіла без ознак життя.

18. Алгоритм та тактичні особливості дій працівників поліції при виявленні фактів вчинення насильства у сім'ї.

19. Алгоритм та тактичні особливості дій працівників поліції при виявленні розбою чи грабежу.

20. Алгоритм та тактика дій працівників поліції у разі виявлення групового порушення громадського порядку.

21. Алгоритм та тактика дії поліцейських на місці події (крадіжка).

22. Алгоритм та тактика дії поліцейських під час зупинки транспортного засобу з невідомим рівнем ризику.

23. Алгоритм та тактика дій поліцейських при виявленні факту скоєння дрібного хуліганства.

24. Алгоритм та тактика дії поліцейських при виявленні фактів вживання спиртних напоїв у громадських місцях.

25. Алгоритм та тактика дії поліцейських при виникненні стихійного лиха.

26. Алгоритм та тактика дії поліцейських при виявленні вибухонебезпечних речовин чи засобів.

27. Алгоритм та тактика дії поліцейських при виявленні особи без свідомості з ознаками тілесних ушкоджень.
28. Алгоритм та тактика дії поліцейських при зупиненні транспортного засобу, під час ситуації з невідомим рівнем ризику.
29. Алгоритм та тактика дії поліцейських при зупиненні транспортного засобу, під час ситуації із середнім рівнем ризику
30. Алгоритм та тактика дії поліцейських при зупиненні транспортного засобу, під час ситуації з високим рівнем ризику.
31. Поняття зон «прямої загрози» («зона під вогнем», «червона зона»), «непрямої загрози» та «евакуації».
32. Периметр та особиста безпека (фізичний та біологічний аспекти) в зоні непрямої загрози (TFC).
33. Поняття алгоритму «MARCH». Алгоритми допомоги під вогнем (CUF) і тактичної польової допомоги (TFC) пораненому.
34. Кровотечі та їх види. Ознаки масивної кровотечі.
35. Способи та методи зупинки масивних кровотеч.
36. Правила застосування джутів-турнікетів: верхні та нижні кінцівки.
37. Способи відкриття дихальних шляхів.
38. Поняття пневмотораксу, його види та зовнішні прояви.
39. Контроль «відпрацьованих» і виявлення «скритих» кровотеч. Тампонада ран. Гемостатичні матеріали. Поняття конверсії.
40. Запобігання гіпотермії у постраждалого. Принципи та способи використання термоковдри в тактичних умовах.
41. Класифікація, загальні відомості і тактико-технічні характеристики ручних гранат.
42. Класифікація, загальні відомості і тактико-технічні характеристики наземних мін.
43. Класифікація, загальні відомості і тактико-технічні характеристики авіаційних бомб.
44. Класифікація, загальні відомості і тактико-технічні характеристики артилерійських снарядів та мінометних мін.
45. Класифікація, загальні відомості і тактико-технічні характеристики некеровані ракети.
46. Види боєприпасів до РСЗВ.
47. Класифікація, загальні відомості і тактико-технічні характеристики гвинтівкові та вистрілювані гранати.
48. Класифікація, загальні відомості і тактико-технічні характеристики керовані ракети.

49. Класифікація, загальні відомості і тактико-технічні характеристики касетних елементів.

50. Загальні відомості, класифікація та основні елементи саморобних вибухових пристроїв

51. Алгоритм реагування поліцейським на неправомірні дії, пов'язані з джерелами іонізуючого випромінювання.

6. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти (денна форма навчання)

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована висока працездатність, концентрація уваги, точність виконання вправ.
4	Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття концентрація уваги та координація рухів на достатньому рівні.
3	Теоретичні питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані , окремі види вправ виконані з помилками , концентрація уваги та координація рухів на середньому рівні.
2	Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо ; більшість фізичних вправ та прийомів виконано , деякі з виконаних вправ та прийомів містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Курсант не готовий до заняття , не знає більшої частини раніше вивченого матеріалу, не виконує практичні завдання, допускає порушення заходів безпеки під час заняття.
0	Відсутність на занятті

**Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів
денної форми навчання – 10 балів**

Підготовка реферативного повідомлення. Кожне реферативне повідомлення оцінюється у 2 балів, які складаються:

1 бал – за наявність матеріалів, за якими підготовлено повідомлення та тексту повідомлення;

2 бали – за дотримання встановлених вимог щодо оформлення даного виду матеріалів; за використання сучасної нормативно-правової бази та розкриття всіх питань плану роботи та творчий підхід у аналізі питань повідомлення.

Дублювання наукових матеріалів не допускається.

Підготовка одного реферативного повідомлення є обов'язковою. Курсант може підготувати 3 реферативних повідомлення з одного змістового модуля.

Підготовка реферативного повідомлення (у вигляді тез доповідей на науково-практичних конференціях) за матеріалами публікацій в наукових періодичних виданнях, в яких висвітлюються сучасні проблеми тактико-спеціальної підготовки, що стосуються тем модуля. Кожне реферативне повідомлення оцінюється у 5 балів, які складаються:

1 бал – за наявність ксерокопії наукової публікації;

2 бали - за дотримання встановлених вимог щодо оформлення даного виду матеріалів та наявність тексту повідомлення;

3 бали - за дотримання встановлених вимог щодо посилання на використані матеріали та розкриття основного питання плану роботи;

4 бали - за використання сучасної нормативно-правової бази та розкриття всіх питань плану роботи;

5 балів – за обґрунтований аналіз наукової проблеми за публікацією та власні висновки з означеного питання.

Дублювання наукових матеріалів не допускається.

Підготовка мультимедійної презентації у форматі PowerPoint (з наданням електронного варіанту) з теми навчальної дисципліни оцінюється:

1 бал – за наявність матеріалів за якими підготовлено презентацію та складено саму презентацію (менше 7 слайдів);

2 бали – за дотримання встановлених вимог щодо оформлення даного виду матеріалів (якщо презентація складається з 7-10 слайдів);

3 бали - за дотримання встановлених вимог щодо посилання на використані матеріали; творчий підхід, ретельність підбору матеріалу при підготовці презентації та її оформленні (якщо презентація складається з 15 і більше слайдів).

Не допускаються однакові презентації, тобто скопійовані у інших курсантів.

Підготовка структурно-логічної схеми з теми навчальної дисципліни оцінюється (з наданням електронного варіанту):

1 бал – за наявність матеріалів за якими підготовлено структурно-логічну схему та складено основна частина структурно-логічної схеми; за врахування і правильне відображення принципів ієрархічності та взаємозв'язків об'єктів структурно-логічної схеми;

2 бали – за використання сучасної нормативно-правової бази, наукових публікацій із зазначеної тематики та розкриттям змісту кожного об'єкту структурно-логічної схеми; творчий підхід, ретельність підбору матеріалу при підготовці структурно-логічної схеми та її оформленні.

3 бали - за дотримання встановлених вимог щодо посилання на використані матеріали та з відображенням всіх об'єктів структурно-логічної схеми;

Не допускаються однакові структурно-логічні схеми, тобто скопійовані у інших курсантів, однак можлива підготовка структурно-логічної схеми авторським колективом, в який можуть входити до 3-х курсантів.

Підготовка алгоритму дій з теми навчальної дисципліни оцінюється (з наданням електронного варіанту):

1 бал – за наявність матеріалів за якими підготовлено алгоритм дій та складено основна частина алгоритму дій; за врахування і правильне відображення принципів ієрархічності та взаємозв'язків об'єктів алгоритму дій;

2 бали – за використання сучасної нормативно-правової бази, наукових публікацій із зазначеної тематики та розкриттям змісту кожного об'єкту алгоритму дій; творчий підхід, ретельність підбору матеріалу при підготовці алгоритму дій та її оформленні.

Не допускаються однакові алгоритми дій, тобто скопійовані у інших курсантів.

Заохочувальні аспекти, які можуть вплинути на якість результатів вивчення навчальної дисципліни, дозволити отримати додаткові бали:

Участь у дискусійних обговореннях актуальних проблем службово-бойової діяльності на засіданнях наукового гуртка кафедри оцінюється до 2 балів за кожне засідання.

Підготовлені належним чином та апробовані на щомісячному засіданні наукового гуртка кафедри **тези доповіді** оцінюються до 5 балів.

Наукові публікації, конкурсні роботи, участь у спортивних змаганнях та вікторинах здобувачів вищої освіти оцінюються до 10 балів.

Диференціація оцінювання наукової роботи здобувачів вищої освіти залежить від змістовності роботи, наявності елементів наукової новизни, якості оформлення письмових результатів дослідження, рівня видань або наукових заходів, де друкуються/доповідаються результати наукових пошуків здобувача вищої освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	« Відмінно » - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	B	« Дуже добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			C	« Добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	D	« Задовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			E	« Достатньо » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59		не зараховано	Не задовільно	FX
1-34	F			« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧЕНО НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ

Електронний відеопосібник, мультимедійні слайди, відеоматеріали, спеціальні засоби (індивідуального захисту), поясні системи, спеціальні засоби (кайданки, кийок гумовий), макети зброї, навчальна зброя, страйкбольна зброя, службовий автотранспорт, захисні окуляри, одноразові рукавички, клапани-маски для проведення СЛР, манекени для проведення СЛР, турнікети, жгути Есмарха, бинти, бинти еластичні, макети ран та поранень, шийний комір.

Організація якісної підготовки здобувачів вищої освіти, а також забезпечення дотримання всіх вимог техніки безпеки під час проведення навчальних занять з дисципліни «Тактико-спеціальна підготовка» вимагає наявності двох викладачів на одну навчальну групу.

8. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основні нормативні акти:

- закони:

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року.
2. Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р.
3. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р.
5. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р.
6. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р.
7. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15.03.2018 р.
8. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р.
9. Про правовий режим надзвичайного стану. Закон України від 16.03.2000 р.
10. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22.06.2000 р.

- підзаконні акти:

1. Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю: Наказ МВС України від 1 лютого 2016 р. № 70.
2. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та

оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: Наказ МВС України від 27.04.2020 р. № 357.

3. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Правоохоронних органів України: Наказ МВС України від 26 січня 2016 р. № 50.

4. Про затвердження порядку організації і тактики проведення поліцейської операції «Перехват»: Наказ МВС України від 23.11.2018 р. № 946 ДСК.

5. Про затвердження Інструкції про організацію та порядок проведення поліцейських операцій з розшуку і затримання озброєних та інших осіб, які вчинили суспільно небезпечне діяння: Наказ МВС України від 09.10.2017 р. №841 ДСК.

6. Про затвердження Концепції запровадження в діяльності органів та підрозділів Національної поліції України скандинавської моделі забезпечення публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів: Наказ МВС України від 23.08.2018 р. № 706.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Алгоритм дій поліцейських патрульної поліції під час забезпечення публічної безпеки і порядку: збірник ситуативних завдань / Ю.Р. Йосипів, Н.Д. Туз та інші. ЛьвДУВС, 2019. 68 с.

2. Забезпечення публічного порядку та безпеки під час мирних зібрань громадян (скандинавська модель): навч. посібник / Ю. Р. Йосипів, Н. Д. Туз, В. М. Синенький, М. Д. Курляк. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 96 с.

3. Основи топографії для працівників правоохоронних органів: навчальний посібник / Ярославський А.В., Тьорло О.І., Йосипів Ю.Р., Землянський І.Ю., Дулгер В.В., Бахчеван Є.Ф. Львів: ЛьвДУВС, 2018. – 198 с.

4. Пам'ятка працівника Національної поліції України : Інформаційно-довідкові матеріали з питань професійного спілкування поліцейських / [уклад.: Клименко І. В., Швець Д. В., Євдокімова О. О., Посохова Я. С.] ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 52 с.

5. Профілактична (превентивна) діяльність патрульної поліції: навч. посібник / Ульянов О.І., Ніколаєв О.Т., Конєв О.Ю., Бахчеван Є.Ф. Одеса: ОДУВС, 2017. 117 с.

6. Тактика самозахисту та особистої безпеки працівників Національної поліції України : метод. рек. / за заг.ред. В. В. Сокурєнка. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017.

7. Тактико-спеціальна підготовка працівників Національної поліції: навч.посібник / О.І. Тьорло, Ю.Р. Йосипів, В.М. Синенький та ін.. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 480 с.

8. Тактико-спеціальна підготовка: навч. посіб. / [О.Г. Комісаров, А.О. Собакарь, Е.Ю. Соболь, О.С. Юнін та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро: ДДУВС, 2017.

9. Тактична підготовка працівників поліції в умовах воєнного стану: навчальний посібник / Коломієць Ю.М., Мукоїда Р.В., Жуковський С.В.: ОДУВС, 2023. 117 с.

Інтернет-ресурси:

1. <https://www.president.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Президента України (дата звернення: 24.06.2024)
2. <http://www.rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України (дата звернення: 24.06.2024)
3. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України (дата звернення: 24.06.2024)
4. <https://mvs.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України (дата звернення: 24.06.2024)
5. <https://court.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Верховного Суду України (дата звернення: 24.06.2024)
6. <https://ssu.gov.ua/> – офіційний веб-сайт СБУ (дата звернення: 24.06.2024)
7. <https://www.gp.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора України (дата звернення: 24.06.2024)
8. <https://minjust.gov.ua/> – Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України (дата звернення: 24.06.2024)
9. <https://nlu.org.ua/> – Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого (дата звернення: 24.06.2024)

**Завідувач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
майор поліції**

Вадим ФУРСА

